

ŠIAULIŲ UNIVERSITETAS
EDUKOLOGIJOS FAKULTETAS
EDUKOLOGIJOS KATEDRA

INGA ŽUPERKIENĖ
Edukologijos studijų programos
(specializacija : švietimo vadyba) studentė

**ŠVIETIMO FINANSAVIMAS KĖDAINIŲ RAJONO
SAVIVALDYBĖJE: SITUACIJOS ANALIZĖ IR
PROGNOZĖS**
MAGISTRO DARBAS

Darbo vadovas:
prof.dr. Vincentas Lamanauskas

Šis darbas yra originalus ir nebuvo teikiamas kokiam nors laipsniui
ar kvalifikacijai įgyti ..... Inga Župerkienė
(studento parašas)

Šiauliai
2007

SANTRAUKA

Inga Župerkienė

Švietimo finansavimas Kėdainių rajono savivaldybėje: situacijos analizė ir prognozės
Magistro darbas

Magistro darbe išanalizuotas švietimo finansavimas Kėdainių rajono savivaldybėje, atlikta situacijos analizė bei prognozės. Išnagrinėta teorinė, mokslinė literatūra. Atlikti du tyrimai:

- content analizė, kurios pagalba atlikta situacijos analizė, išanalizuota esama švietimo finansavimo Kėdainių rajone būklė, išanalizuotos 2001-2006 m. Kėdainių rajono savivaldybės biudžeto ataskaitos,
- interviu metodas kurio pagalba atliktos švietimo finansavimo Kėdainių rajone prognozės. Tyrimui atlikti pasirinkta paprasta ekspertinė grupė iš 22 asmenų, kurie susiję su švietimu ir jo finansavimu.

Atlikus situacijos analizę ir pateikus prognozes pasiektas darbo tikslas, įgyvendinti uždaviniai. Patvirtinta suformuluota hipotezė, kad švietimo finansavimas Kėdainių rajone atitinka Lietuvos švietimo finansavimo bendrąją būklę. Pateiktos išvados, rekomendacijos, padėsiančios skatinti švietimo finansavimą rajone.

SUMMARY

Inga Župerkiene

Financing of Education at Kedainiai District Municipality: Situation Analysis and Prognoses

Master work

In the master work analysed sponsorship in the Kedainiai district government is education, and situations analysis and predictions have been carried out. Besides, theoretical and scientific literature had been explored. Moreover, two researches have been done:

- The content analysis and with the help of it situation's analysis had been completed. Also present education sponsorship state in Kedainiai district is analysed. Also 2001-2006 year Kedainiai district government budget reports had been analysed.
- Interview method and education sponsorship predictions using this method in Kedainiai district had been made. To perform the research an ordinary experts groups of 22 persons was chosen to who are related to education and sponsorship.

Work purpose had been achieved and objectives have been realised by performing situation analysis and the given predictions. Formulated hypothesis was confirmed that education sponsorship in Kedainiai district accords with Lithuanian education sponsorship general state.

Recommendations and conclusions which will help to promote education sponsorship in the Kedainiai district.

TURINYS

ĮVADAS.....				
.....4				
1. LIETUVOS	ŠVIETIMO		FINANSAVIMO	
YPATUMAI.....				6
1.1.	Reglamentuojantys		teisės	
aktai.....				6
1.2.				
Valdymas.....				8
1.3.				
Būklė.....				21
2.	ŠVIETIMO	FINANSAVIMAS	KĖDAINIŲ	RAJONO
SAVIVALDYBĖJE.....				25
2.1.	Situacijos		analizė	
.....				26
2.1.1.			Tyrimo	
metodologija.....				26
2.1.2.	Tyrimo		rezultatai	
.....				26
2.2.				
Prognozės.....				40
2.2.1.			Tyrimo	
metodologija.....				40
2.2.2.	Tyrimo		rezultatai	
.....				41
3.				
DISKUSIJA.....				
...44				
IŠVADOS.....				
.....45				
REKOMENDACIJOS.....				
....46				

LITERATŪRA.....	48
PRIEDAI.....	49

Įvadas

Aktualumas. Daugelyje išsivysčiusių valstybių švietimas laikomas valstybiniu prioritetu. Lietuvos Respublikos Švietimo įstatyme skelbiama, kad „Švietimas - prioritetinga valstybės remiama Lietuvos Respublikos raidos sritis. <...> Švietimas lemia krašto kultūrinę, socialinę bei ekonominę pažangą, stiprina žmonių ir tautų solidarumą, toleranciją, bendradarbiavimą“.

Švietimo finansavimas yra priemonės, skirtos švietimui ir įvairių formų ugdymui išlaikyti, skatinti ir jį plėtoti.

Valstybės lygiu investicinės lėšos švietimo plėtotei (statyboms, renovacijai, žmonių išteklių plėtrai ir kt.) skiriamos pagal programas, nustatytas valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo. Vienerių metų ir ilgalaikes investicines programas švietimo srityje rengia Švietimo ir mokslo ministerija, vadovaudamasi Valstybine švietimo strategija ir Vyriausybės programa.

Savivaldybių lygiu investicinės lėšos švietimo plėtotei skiriamos pagal programas, nurodytas savivaldybių tarybų patvirtintuose biudžetuose. Savivaldybių investicinės programos rengiamos atsižvelgiant į valstybės investicines programas ir vadovaujantis švietimo strateginiais planais.

Valstybės švietimo strateginis planas numatytas 2003-2012 matams. Jis įgyvendinamas įvairiomis priemonėmis: įdiegiama atsakingo valdymo sistema; perskirstomos ir aiškiai apibrėžiamos valstybės, savivaldybių ir mokyklų funkcijos, galios; sustiprinama valstybės atsakomybė už bendrąjį vadovavimą švietimo srities tobulinimui; sustiprinama savivaldybių atsakomybė už švietimo prieinamumą ir kokybę savivaldybių teritorijoje; visuose švietimo lygiuose įdiegiamas strateginis planavimas; reformuojamas švietimo finansavimas ir išteklių naudojimas; pereinama prie švietimo programinio finansavimo; įtvirtinamas realus finansinis mokyklų savarankiškumas ir skaidri finansinė atskaitomybė; įgyvendinamas lėšų paskirstymo metodikos principas „pinigai paskui mokinį“; įvedama mišri – etatinė ir valandinė – mokytojų apmokėjimo už darbą sistema ir kt..

Švietimo programoms valstybinėse, savivaldybių ir nevalstybinėse mokyklose, neformaliojo vaikų švietimo programoms finansuoti iš valstybės ir savivaldybių biudžetų taikomas mokymo lėšų skyrimo vienam mokiniui principas. Mokymo lėšos mokykloms skiriamos iš atitinkamų metų Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių, kurį įstatymu tvirtina savivaldybių biudžetams valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos, valstybinėms mokykloms – iš valstybės biudžete numatytų asignavimų. Ūkio lėšas skiria mokyklos steigėjas nustatyta tvarka.

Šiuo metu daug rašoma apie švietimą, švietimo politiką, jo finansavimą, bet literatūros šia tema yra labai nedaug. Daugiausiai tai įstatymai, teisiniai aktai, publikacijos spaudoje, statistiniai duomenys, ataskaitos, veiklos sąvadai ir kiti su švietimu ir jo finansavimu susiję dokumentai.

Tyrimo objektas – švietimo finansavimas Kėdainių rajono savivaldybėje.

Tyrimo hipotezė – Kėdainių rajono švietimo finansavimas atitinka Lietuvos švietimo finansavimo bendrąją būklę.

Tyrimo tikslas – išanalizuoti Kėdainių rajono savivaldybės esamą švietimo finansavimą, atlikti situacijos analizę ir pateikti tikėtinas kaitos prognozes.

Tyrimo uždaviniai:

1. Išanalizuoti Kėdainių rajono savivaldybės švietimo finansavimo ypatumus.
2. Išsiaiškinti esamą situaciją ir ją įvertinti.
3. Pateikti tikėtinas raidos prognozes.

Tyrimo metodologija

- Pragmatinio ugdymo koncepcija, kuri pabrėžia, kad svarbu sistemingai tikrinti kaip realizuojami tikslai.

Metodai

Teoriniai metodai mokslinės informacijos šaltinių analizė, Lietuvos švietimo dokumentų analizė, Kėdainių rajono savivaldybės biudžeto statistinių duomenų analizė.

Kokybiniai metodai content analizė, interviu, dokumentų analizės metodas.

Imtis

Tyrimui atlikti pasirinkta paprasta ekspertinė grupė. Tyrime dalyvavo 22 švietimo įstaigų atstovai.

Tyrimo etapai

Pirmajame etape (2005m. rugsėjo-gruodžio mėn.) buvo analizuojama mokslinė, pedagoginė, psichologinė literatūra, interneto duomenų bazės.

Antrajame etape (2006 m. sausio-spalio mėn.) buvo kuriama tyrimo metodika.

Trečiajame etape (2006 m. spalio mėn. – 2007 m. kovo mėn.) buvo atlikta tyrimo duomenų statistinė analizė. Remiantis gautais rezultatais tikrinta darbo hipotezė.

Ketvirtajame etape (2007 m. kovo-gegužės mėn.) remiantis tyrimo metu gautais rezultatais suformuluotos darbo išvados ir parengtos rekomendacijos.

Magistro darbo struktūra

Magistro darbą sudarom - įvadas, 3 skyriai, išvados, rekomendacijos, literatūros sąrašas, priedai. Darbe pateiktos 6 lentelės, 20 paveikslų.